

FORMAČNÍ PROGRAM K 800. VÝROČÍ SVATÉ ALŽBĚTY UHERSKÉ (1207-2007)
II. ROK DUCHOVNÍ POHLED (HLEDISKO) 1. MĚSÍC
RODINA A KULTURNÍ TRADICE

V minulém roce jsme mluvili o Alžbětině původu a jejím povolání k opuštění svého domova zmiňovaném v jejím životě. Tento rok se chceme zaměřit na to, co tyto prožité zkušenosti znamenají pro náš život a pro naši světskou spiritualitu.

Alžběta byla vykořeněná opuštěním všeho, co znala jako dítě, když byla poslána do Německa do domu svého budoucího manžela. Každý z nás v některém údobí svého života zažil nějaké vykořenění. Žijeme v proměnlivé době, v níž lidé mohou cestovat do nových velkoměst nebo dokonce nových zemí za většími příležitostmi. Jiní byli nuceni opustit domovy kvůli válce, chudobě, nebo utiskování. Ať už dobrovolně nebo ne, opuštění všeho co znáte, je naplněno nejistotou, přizpůsobováním a často strachem, osamělostí, smutkem a zklamáním.

DUCHOVNÍ REFLEXE

Alžběta viděla svůj život v nové zemi jako Boží vůli pro sebe. Umím i já vidět ve vykořeňujících prožitcích svého života Boží vedení a umím objevovat a přijímat šance, které mi tyto prožitky nabízejí? Přijímám situace a lidi, kteří kříží mou cestu, jako poslané Bohem, jako ty, kteří, když je přijmu, mi dávají sílu a odolnost? Alžběta určitě také prožívala osamělost a stesk po domově, ale proměnila tuto zkušenost v soucítění s druhými. Dělán totéž se svou osamělostí?

Alžběta chovala v lásce vzpomínky na svůj domov a jeho obyčeje, i když se učila a přizpůsobovala jazyku a obyčejům nové rodiny a nového domova. Jsem si vědom kulturního dědictví mé rodiny a jejích zvyků? Jaká dobra v nich mohou obohatit můj život a kulturu kolem mne?

V těchto úvahách můžeme pokračovat dál a dál. Jeden z úkolů nás, sekulárních františkánů, je přinášet Boží lásku do světa kolem nás. Jak se to projevuje na těch, kdo jsou blízko nás, na těch kdo jsou jiné kultury, na těch kdo přišli o své domovy (imigranti, migrující-zahraníční dělníci, jednotliví lidé nebo rodiny hledající nové příležitosti)? Přijímáme je a snažíme se jim pomoci, aby se dobře zařadili? Máme ohled a úctu k jejich kultuře? Zveme je, aby se přidali do naší komunity víry nebo místní farnosti?

PÍSMO:

Celá **knih**a **Ruth** nabízí mnoho reflexí na toto téma: mluví o obtížích imigrace (stěhování) starověkého Izraele: je to příběh izraelské ženy Naomi, která opustila domov kvůli hladomoru a její ovdovělé snaše Ruth. Z lásky Ruth následovala svou židovskou tchýni zpátky do izraelského domova, přijala židovské náboženství za vlastní a vdala se ve svém novém domově.

Exodus 23,9 „Nebudeš utlačovat hosta; víte přece, jak bývá hostu v duši, neboť jste byli hosty v egyptské zemi.“

Evangelium: **Lukáš 13,29** (srv. Mt 8,1 1) – „A přijdou od východu i západu, od severu i jihu, a budou stolovat v Božím království.“

ŘEHOLE SFŘ 2,13 –

„Jako Otec spatřuje v každém člověku podobu svého Syna, prvorozeného mezi mnoha bratry, tak ať sekulární františkáni všechny lidi přijímají pokorně a laskavě jako dar od Pána a jako obraz Kristův.“

II. ROK – DUCHOVNÍ POHLED 2. MĚSÍC - ÚNOR 2008 MLÁDÍ A FORMACE, DĚKOVÁNÍ BOHU; TENTO DOMOV A NEBESKÝ DOMOV

Dnes díky studiu výsledků psychologického vývoje víme, že každé lidské bytí má již od svého počátku schopnost chápat duchovní skutečnosti a reagovat na ně. Vědomí a potřeba duchovního života je celoživotní. Není to něco, co můžeme odložit, jakmile vyrosteme. U každého jde o každodenní, soustavné úsilí o obrácení.

Obrácení je centrem františkánského pojetí pokání a znamená stálé kladení Boha do středu našich životů. Tak jako u sv. Františka, to co děláme, vyjadřuje, kdo jsme ve svém nitru. Jestliže milujeme Boha a činíme pokání, připodobňujeme tím své srdce Kristu. Poneseme tak cenné ovoce, které zušlechťí nejen naše životy, ale i životy všech, kteří se s námi stýkají.

Milující vztah s Bohem způsobuje, že naše oběti dělané kvůli Němu pro ostatní se stávají snazší. Oběti, které sv. Alžběta přinášela Bohu každý den od svého dětství, ji dovedly ke svatosti.

Jestliže usilujeme o obrácení nepřetržitě, permanentně si připomínáme, že náš pravý domov je v nebi. Mysleme tedy nejprve na nebeské skutečnosti, jako to dělala sv. Alžběta, než na hmotné bohatství a popularitu.

DUCHOVNÍ REFLEXE:

Je Bůh opravdu středem mého života? Umožňuji Mu, aby mne den co den proměňoval ke svému obrazu? Myslím často na svůj nebeský domov? Učím své děti přemýšlet o Bohu od začátku jejich života? Učím je, aby se kvůli Němu a pro Něj obětovali?

PÍSMO:

„Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Nebudeš mít jiného Boha mimo mne.“ (Exodus 20:2-3).

„Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí. To je největší a první přikázání. Druhé je mu podobné: ‚Miluj svého bližního jako sám sebe‘.“ (Mt 22, 37-40).

„Nemějte tedy starost a neříkejte: co budeme jíst? Co budeme pít? Co si budeme oblékat? Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno.“ (Mt 6:31-33) a Lk 12:29-31)

ŘEHOLE SFŘ:

(O těch, kdo činí pokání) *„Všichni, kdo milují Pána z celého srdce, celou duší a myslí, celou silou (srv. Mk 12.30) a milují své bližní jako sebe (srv. Mt 22,39) a nemají rádi svá těla s nepravostmi a hříchy a přijímají tělo a krev našeho Pána Ježíše Krista a přinášejí ovoce hodné pokání...“ (Povzbuzení sv. Františka kajícím bratřím a sestram).*

„Jako „kající bratři a sestry“ ze svého povolání podněcování dynamickou silou Evangelia, ať svůj způsob myšlení a jednání uvádějí v soulad s Kristem naprostou a dokonalou vnitřní proměnou, kterou samo Evangelium nazývá obrácení, kterou je pro lidskou křehkost třeba denně uskutečňovat. (čl. 7)

II. ROK – DUCHOVNÍ POHLED 3. MĚSÍC – BŘEZEN 2008 MANŽELSTVÍ JAKO SVĚTSKÝ ŽIVOTNÍ STAV A JEHO SPIRITUALITA

Je to naše povolání ve světském životním stavu přispívat ke spáse a obnově světa.

Ti z nás, kteří jsou v manželském stavu, to dělají vzájemnou láskou. Svátý Pavel říká, že láska mezi manžely je znamením Kristovy lásky k Jeho Církvi. Jestliže napodobujeme Krista, když sami sebe odevzdáváme manželskému partnerovi v sebeobětující lásce, posvěcujeme lásku a Kristova láska se skrze nás stává pro svět viditelnou. Toto posvěcování lásky je také poznatelné v našich dětech, kterým dáváme a obětujeme sami sebe. Ale to děláme jen tehdy, je-li Bůh středem našich životů.

Alžběta a Ludvík zviditelňovali Krista skrze manželství, protože On byl středem jejich životů. Soustavně se „vzájemně povzbuzovali a posilovali ve chvále a službě Bohu“. Když se zasvětili jeden druhému, byla jim vzorem Kristova láska.

Ludvík se často vzdával času prožitého společně s Alžbětou, protože ona se v noci modlila. Její práce pro chudé a pro spravedlnost mu často způsobovala těžkosti a přinášela kritiku, ale on to vše přijímal v duchu oběti. Alžběta zase obětovala Bohu svou touhu být s manželem, když stále cestoval a dokonce přijala oběť jeho života na křížové výpravě. Proto také jejich láska zplodila tak dobré ovoce, nejen v jejich dětech, ale i v příkladu sebeobětující se lásky, kterou projevovali jiným lidem.

DUCHOVNÍ REFLEXE:

Je Boží láska středem mého manželského života?

Jak mohu zpřítomnit Kristovu sebeobětující se lásku svému manželskému partnerovi?

Bude v mém manželství Kristova láska poznatelná i pro ostatní?

PÍSMO:

Proto i muži mají milovat své ženy jako své vlastní tělo. Kdo miluje svou ženu, miluje sebe. Nikdo přece nemá v nenávisti své tělo, ale živí je a stará se o ně. Tak i Kristus pečuje o církev; vždyť jsme údy jeho těla. „Proto opustí muž otce i matku a připojí se ke své manželce, a budou ti dva jedno tělo.“ Je to velké tajemství, které vztahují na Krista a na církev. (Efes. 5:28-32)

To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. (Jan 15:12-13)

ŘEHOLE SFŘ:

Ve svých rodinách ať žijí františkánským duchem pokoje, věrnosti a úcty k životu a snaží se je učinit znamením světa, již v Kristu obnoveného.

Zvláště manželé tím, že prožívají milost manželství, ať jsou ve světě svědectvím Kristovy lásky vůči jeho Církvi. (čl. 17)

II. ROK: DUCHOVNÍ POHLED 4. MĚSÍC DUBEN 2008

RODIČOVSTVÍ Děti jsou Božím darem, svěřeným na určitý čas

Mnoha z nás je Alžběta nejbližší svým mateřstvím. Mnoho názorů o výchově dětí bylo v Alžbětině době odlišných. Pro nás je ale cenný příklad, který nám dala. V něm nás ujistila, že Bůh vstupuje do života našich dětí první.

Víme málo o tom, jak Alžběta poučovala své děti o Bohu a morálních hodnotách, ale ovoce její výuky bylo viditelné v jejich životech. Můžeme si být jisti tím, že největší vliv na ně měl její příklad. Její děti mohly vidět jak velké množství času a sil věnovala chudým a jak během hladomoru rozdávala potraviny i na svůj úkor. Později byla vyhnána ze svého domova i se svými dětmi, protože nejedla jídlo, které bylo poskvřené podvodem a okrádáním chudých lidí. Na její starší děti, Hermanna a Sophii, muselo mít velký vliv, když jejich matka byla ochotna vzdát se tak mnohého jen proto, aby poslouchala Boha.

Alžběta byla také pozorná k otázce povolání svých dětí. Ona a její manžel jistě nepřehlédli možnost nabídnutí jednoho z dětí řeholnímu životu. Cítili, že jejich syn Hermann by mohl být předurčen stát se velkým vládcem, popřípadě i císařem. Přesto Alžběta jednou řekla, že by byla raději, kdyby se její syn stal Menším bratrem než císařem. Když Hermann ve svých 18 letech zemřel, byl již vladařem v Duryňsku.

Než Alžbětin manžel odešel na křížovou výpravu, při níž zemřel, rozhodli se dát jejich ještě nenarozené dítě jako řeholníka do kláštera v Altenbergu. Tím dítětem byla dcera Gertruda. Když vyrostla, potvrdila rozhodnutí svých rodičů. Stala se svatou řeholnicí a byla abatyší v Altenbergu mnoho let, až do své smrti. Založila ve svém klášteře špitál. A stejně jako její matka osobně ošetřovala chudé. Alžbětina dcera Sophia také následovala svou matku a nezapomněla, čemu ji učila; ona a její manžel, Henri, vévoda Brabantský, založili hospic pro chudé.

Děti jsou dary od Boha, dary, které nám byly svěřeny jen na nějaký čas. To nás přivádí k jedné z částí Alžbětina života, která je pro nás velmi důležitá. Po svém vyhnání Alžběta trpěla takovou nouzí, že nevěděla, kam uloží své děti. Nakonec je odevzdala do poručnictví, aby mohly růst v bezpečí. Když vstoupila do svého řeholního způsobu života do nemocniční služby, její děti byly členy rodiny přijaty. Alžběta musela obětovat Bohu svůj strach o své děti. Od té chvíle nechala péči o ně na Bohu.

To co Alžběta udělala se nám zdá být extrémní. Ale každý, kdo má děti, prochází údobími obav, zejména v podmínkách, které nemůže změnit. Často se bojí o jejich budoucnost. Milovat své děti, když vyrůstají, tedy znamená nechat je jít a dát jim svobodu, aby vedly svůj vlastní život a šly svou vlastní cestou. Musíme si uvědomit, že věci jsou především v Božích rukách, tak jako to udělala Alžběta. Ježíš nám v evangeliu připomíná: „Amen, pravím vám, není nikoho, kdo opustil dům nebo bratry nebo sestry nebo matku nebo otce nebo děti nebo pole pro mne a pro evangelium, aby nyní, v tomto čase, nedostal spolu s pronásledováním stokrát více domů, bratří, sester, matek, dětí i polí a v přicházejícím věku život věčný.“ (Mk 10:29-30): vždy musíme myslet nejprve na Evangelium, dokonce i když se to týká rodiny, zvláště když jde o obtížná rozhodnutí.

DUCHOVNÍ ZAMYŠLENÍ:

Učím své děti pouze slovy nebo příkladem? Mluvím s nimi o různých možnostech povolání v životě? „Nechávám své děti jít“, když je to potřeba. Nebo je spoutávám lpěním na zvycích nebo svou úzkostí a znemožňuji jim tak, aby se rozvíjely?

PÍSMO SVATÉ:

„Zasvěť už chlapce do jeho cesty, neodchýlí se od ní, ani když zestárne.“ Přísloví 22,6

„Amen, pravím vám, není nikoho, kdo opustil dům nebo bratry nebo sestry nebo matku nebo otce nebo děti nebo pole pro mne a pro evangelium, aby nyní v tomto čase, nedostal spolu s pronásledováním stokrát více domů, bratří, sester, matek, dětí, polí a v přicházejícím věku život věčný“. Mk 10,29-30

ŘEHOLE SFŘ:

Prostou a otevřenou křesťanskou výchovou, citliví k povolání každého, ať žijí radostně se svými dětmi svou lidskou a duchovní cestu. (Hlava II. Článek 17)